

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

AZ „EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR” ÉS A „SÁROSMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET” KÖZLÖNYE.

Szerkesztői iroda:
Megyeház.
 Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.
 Kiadóhivatal:
 Az EPERJESI NÉPBANK helyiségében, fűtőcsa 2-ik sz. a.

Megjelen: minden vasárnap.
 Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:
 Egy évre 5 frt — kr.
 Félévre 2 „ 50 „
 Negyedévre 1 „ 25 „

Hirdetési díj:
 háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös
 hirdetés jutányosabb.
 Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 krajczár.
 Nyilttér minden sor 10 kr.

Megyénk és városunk az 1883. évben.

Végig tekintve a múlt éven, nincs ugyan valami különös okunk az örömrre, de panaszra sem. Nem állunk szemben sem átélte keserőségekkel, sem kiállott megpróbáltatásokkal, melyekre a feledés fátyolát kellene vetnünk; de ha nem is mutathatjuk fel a feleslegzött reményeknek megfelelő eredményeket, nem mondhatjuk azt sem, hogy üres kezekkel megyünk át az új esztendőbe, mert úgy a megyei, mint a városi közélet terén, számos oly figyelemreméltó, részben már megoldott, részben a közeli megoldás stádiumában álló kérdésekkel találkozunk, melyek arról tanuskodnak, hogy nemcsak reményekkel, nemcsak nemes törekvésekkel, de tényleges sikerrel, örvendetes sikerrel dícselkedhetünk.

Mindenekelőtt ki kell emelnünk ama nagy horderejű törvényeket, melyek megyei önkormányzatunk átalakítására, reformjára vonatkoznak. Ilyenek a csendőrségről, a tisztviselők kvalifikációjáról, a házi pénztárról, a megyei pótadók kivételéről, a pénzügyi közíg. törvényszekről, az adókezelésről szóló törvények. Egytől-egyik fontos, s némelyik kardinaliter érinti a megyei autonomia talpköveit. Hogy a csendőség, a régi slendrián panduri gondolkodással szemben, kitűnő élet- és vagyonbiztosító intézménynek bizonyult s e rövid idő alatt is fényesen kiállotta a sikerdús képesség tűzpróbáját — az közel ismert tény. A mi a kvalifikációnális törvényt illeti, az oly

szerencsés fogású törvény, mely míg egyfelől nem derogál sem az autonómiának, sem a netán bekövetkezendő állami közigazgatásnak, másfelől azon nagyfontosságú horderejű bir, hogy általa jövőre meg van törve a sok helyütt uralkodó és igen soká uralkodott szellemi impotencia, s a megye közönsége bizosítva van arról, hogy autonómikus igazgatása nem lesz cenzul sem a dilettantismus próbaiskolája, sem a pusztán családi érdekeknek granariuma vagy assyluma, hanem közigazgatási szakpálya.

Nagyfontosságú jog lett letéve a megye kezébe a 3°/_o-os, illetve 5°/_o-os megyei pótadó kivethetési joga által s tekintve azon körülményt, hogy ezen pótadó, csakis dologi kiadásokra (iskolák, utak, vállalatok stb.) szavazható meg, jövőre meg van adva azon lehetőség, hogy ezen jog egy a megye érdekei iránt érzékkel bíró alispán kezében, a hasonló érzéktől áthatott megyei bizottság támogatása mellett, igen sokat lendíthet a megye gazdasági és kulturális érdekein. Végre, hogy a pénzügyi közíg. törvényszék, habár csak az egyenes adókra és illetékekre terjed ki, egy népohajnak a teljesülése s egy még régiebb közigazg. anomáliának a megszüntetése, az szintén tagadhatlan faktum.

A mi már most városunk közéletét illeti, e téren a lefolyt év alatt igen tarka mozgalom észlelhető. Fényes eredményeket itt ugyan nem lehet konstatálni, de az igyekezet, a jóakarát félreismerhetlen. Hogy a számos indítvány, javaslat és törekvés nem teljesült, az nem a városi tanács, illetve

képviselőtestület jóakarátán múlt, hanem a város igazán irgalomra méltó pénzügyi helyzetén szenvedett hajótörést. Ily sorsban részesültek: a tervezett katonai sátor tábor, az eperjesi gázvilágítás, az eperjesi vasuti főállomás, az eperjesi gyalogsági és lovasági normalis laktanyák ügye, a decentralizálódó kir. tábla eperjesi osztálya, Eperjes városainak évente felszínre kerülő tengeri kigyója, az eperjesi vízvezeték, továbbá a papirgyár, a börgyártás felelősségének ügye, az eperjesi képviselői kör kérdése, a fogyasztási egylet, az eperjesi ügyvédek jogszekere stb. s még egyéb számos tudomásul vett indítvány, szabályrendelet és határozat.

Már csak a czimek felsorolásából látni, hogy a város sokat markolt és keveset fogott . . . de kettőt — pénzügyi helyzete dacára sem kellett volna kezéből kieszesíteni; a vízvezeték kérdését és a város befásítását. No de az elsőre gyűlik a töke s mármár kilátásunk van arra, hogy mégis csak létrejön, a befásítást illetőleg, lehetetlennek tartjuk, hogy azt e város a folyó évben is elejtse, hiszen ha a Neptun és a Sas közötti tér befásítatik s e téren egy kioszk emeltetik, már csak az ezen bérbeadott kioszknak bérösszegéből is be fog folyni az elsőrendű egészségügyi kiadásra fordított összeg.

Megeyi életünk terén, sokkal terjedelmesebb, azonfelül még sikeresebb is a közügyek terén felmerült mozgalom. Ott van első sorban a sárosmegyei első gazdasági kiállítás. Nagy lépés az, ha meggondoljuk, hogy mily küzdelemben került gazdáink

TÁRCZA

A modern házaselet

I.

A házasságnak az emberiség nemesek fennmaradását, hanem egyszersmind emberré képződését is köszönheti; mert a lelki tehetségek valóban emberileg és összhangzólag csak a házasság által létesített gyöngéd családi összeköttetésben fejlődhetnek ki, és az nagyon természetesen, mivel a házasság egy férfinak és egy nőnek minden élet viszonyra kiterjedő, különös szeretetből eredő, legbensőbb és legteljesebb életközösségre czélzó szövetségese.

Ezen szövetségnek tehát kettős czélja van, először ez emberi nem fentartása és képzése, másodsor a házastársak azon egyéni czélja, hogy kölcsönös szeretet és segélyezés által törekednek egymást nemesíteni s az életet szebbé tenni. Göthe a házasság lényegét egyetlen egy szóval, de oly kimerítőleg definiálta, hogy vastag kötetekbe menő művekben lehetne e definiciót kommentálni, s ezen egy szó a: „Wahlverwandschaft” a hajlam rokonság. Igen, a házaselet alapja, egészséges alapja — a hajlamrokonság.

E szóban van kimondva egy titkos, rejtélyes, mindenki által érzett, de senki által meg nem magyarázható öserő, mely az ember szellemi és fizikai organismusa felett uralkodik.

Két lény vagy hat egymásra vagy nem. Ha meg van bennük a hajlamrokonság, megszeretik egymást, de ha nincs e rokonság, hidegen és hatás nélkül maradnak egymás mellett, s együttlétük soha sem lesz az életprocessus áldáshozó epizóda. Miért egyesül az élyen a könnyenvel, s miért nem egyesül a légyen a platinnal? Ki tudná ezt megmondani? És miért szereti meg a férfi élyen ezt a nőt és miért nem amazt? Miért kívánja a nő ezt a férfit, s miért idegenkedik amatól? Világos, hogy a vonzalomnak és közönynek az oka benne rejlik az illető lénynek legbensőbb világában, s mindkettő ugyanazon forrásból eredt, a honnét ered minden természeti törvény.

Igen a hajlamrokonság az a biztos alap, melyen a valódi házaselet nyugszik. Ezen rokonság nélkül a házaselet csak prostitucio, bár mily fényes nászkisérlet mellett lett légyen az kötvé. A forma nem mossa le az illetőkről ez erkölcsi prostituciót. Ama szerencsétlen női teremtés, mely a nagy városok utcaiban, egy mellette közönyösen elhaladónak, kinek még arcvonásait sem látja, odaadja magát — prostituciót követ el; ama striezi, ki egy megbomlott vén skatulyától hódolatáért pénzt fogad el, prostituciót követ el. De kérdem: vajjon erkölcsiileg miben rosszabb ama férfi, kit kedvese kitarat, amattól ki egy gazdag örökösnot, vagy oly befolyásos ember vesz át, ki iránt a legcsekélyebb szerelmet sem érez, s csak azért hálózza körül, mert kezével együtt vagyon és állást nyer? És vajjon erkölcsiileg minő különbség létezik ama nyomorult Traviata között, ki mosolyát és kegyét egy ismeretlennek pénzért árulja, s ama szemérmes menyasszony között, ki oltár előtt hamis szerelmet esküszik, s egy nem szeretett férffival egyesül, kit ölel, mert kárpótlásképen társadalmi rangot, ruhát, házat s nagyszámu eselédssereget kap? Az indító ok mindkét esetben ugyanaz, az eljárás szintén ugyanaz, s így igazság és méltányosság szerint ugyanazon néven nevezhető.

Vagy azon mama, ki a közzélemény előtt az erkölcsiség és kifogástalan ildom példányképe, s ki midőn leányának egy gazdag kéroót bemutat, okos rábeszélés, józan tanácsadás, a fiatal nőnek természetes közönyt, teszem ilyen forma okoskodással: hogy döresség volna ily kitűnő partiét elutasítani, hogy balgaság lenne egy ily alkalmat, mely tán másodsor vissza nem tér, könnyelműen elszalasztani; hogy egy fiatal leánynak első sorban a gyakorlati czélt kell szemügyre venni s a romantikus szerelem ostoba lomtárát egyáltalán a szívből kidobni; vajjon azon mama, ki ily eszmékkel csábítja leányát, mivel jobb ama lenezett nőnél, kit a büntető törvény karja azért sujt, mert a sétatereken aljas ajánlatait sugja a mindenkitől elhagyott munka nélküli varró nő fülébe? A szalonokban általánosán megbámult ama elegans dandy, ki a cotillon ügyes fordulatait alatt egy gazdag partiet nyomoz, s az örökösnek lágy hangon hazug szerelmet vall, hi-

telezött meg kilátásba helyezett házasságával biztatja a maitresse-it a kapott hozományból kielégíti . . . épen oly gazember, mint ama nevezhetlen férffinyomorék, kire még a rendőr is csak undorral teszi a kezét. Ama szerencsétlen nő, ki azért adja el magát, hogy öreg anyját vagy csesemőjét az éhségtől megmentse, erkölcsiileg magasabban áll ama piruló szűznél, ki egy pénzsák nevére lesz s eladja magát, mert ez a bálók, fürdők és mindennemű mulatságok iránti határtalan szenvedélyét, pénzével kielégítheti; s azt hiszem, hogy két férj között az lesz a kevésbé megesalt, az lesz az okosabb és kevésbé nevétséges, ki a pillanatnyi szenvedélyét kielégíti, őt ad hozó ölelő nőt esetről esetre készpénzzel kifizeti s ezután töle elfordul, mint amaz, ki törvényes formák szerint kötött házassági szerződés alapján élethossziglani ágyast vesz; ágyast, ki ép úgy mint ama közönséges nő kárpótlásra számít. Minden egyesülés, melyet az egyik vagy másik fél egyoldalulag csak anyagi ellátása, pusztán egoisztikus előnyök miatt köt meg: prostitucio, lett légyen az állam tisztviselő, pap előtt, vagy pedig egy páholynytogató nő barátságos közvetítése mellett kötvé.

Pedig a modern házasságok igen-igen nagy része ily egoisztikus czállal kötöttetik; s ama kivételek, midőn egy férfi és nő minden egoizmus nélkül s csupán azon okból kel egybe, hogy egymásért s egymás miatt szerelmert és szerelemnek éljenek, mai időben az eszes emberekől formaltér kigunyoltatnak s a fiatalág szülei által óva intetik az olyan „könnyelmű” lépésektől. Szegény és kevésbé jómódu lények a gondos szülöktől szintén kiképeztetnek arra, hogy miként kell sziveiknek természetes hajlamait elfojtani s mosolyuk édes-ségét a nótelen férfi jövedelmének nagyságához idomítani; ha a leánynak bemagolt kacérsága gyengének bizonyul be arra, hogy avval biztos férfi gondozót fogni lehessen, akkor ott terem a mama vagy a tante s ezek aztán ugyancsak segítik böles tanácsaikkal az ártatlan lényt igyekeztében. A gazdag leányoknál másként áll a dolog. Nem ok, hanem ó reájuk vadásznak. Van a társadalomnak egy bizonyos férfiosztálya, mely szabályszerűleg, jobban mondva hivatásszerűleg úzi e va-

konservatív esőkönyösségét megtörni, de megtörtént s az eredménynek jövődöbéli sikere el nem maradhat. Nevezetes eredményeket mutathatunk fel a háziipar mozgalom terén. Megyénk bir számos oly előfeltétellel, számos oly anyaggal, mely eddig csak azért nem értékesíthető, mert hiányzik e téren a szakképzettség. Az anyag meg van, de nincs az anyag átalakításához szükséges szellemi és technikai képzettség. E szükséges is lett segítve. A kormány — a megyebizottság felterjesztésére — felkarolta ezen ügyet, s a megye által tervezett ipari tanműhelyek felállítására megajánlott költségekhez a maga részéről is hozzá járuland 20 ezer frton felül menő segélyvel. Ipartanműhelyek lesznek felállítva, majdnem minden járásban s bennök rejlik megyénk háziiparának sok szép reményekre jogosító embriója.

Nem hagyhatjuk említés nélkül ama lépéseket sem, melyek az év folyamában, az általános közokmány létrehozása, illetőleg az eperjesi városi kórháznak közokmánya leendő szervezése ügyében folyamatba tették; továbbá nevezetes és minden emberbarát helyesléssel találkozott azon törekvés is, melyet a megye alispánja egyik kedvenc eszméjének, a megyei szegényügynek rendezése körül tanusított. Meg vagyunk róla győződve, hogy e kérdés rövid idő alatt a teljesülés stádiumába lép. Eltekintve ama többrendbeli, részint a közrendészet, részint a közigazgatás szakmájába vágó s az év folyamán alatt alkotott megyei szabályrendeletektől, a legfontosabbak közül ki kell emelnünk: a kihágások, az éjjeli legeltetés, a pénztári számvitel, a pótdadó kivetése iránt hozottakat. Továbbá arról sem szabad megfeledkeznünk, hogy a forgalom erei: a megyei utak állapota határozottan javult, megyénk egyik legvitalisabb közlekedési vonala — a girálti út a befejezéshez közel áll; hogy az építési vállalkozóval új kedvező szerződés kötött s a harmadrendű, községi utakra is nagyobb és nagyobb gond fordítatik, s végre őszinte örömmel kell vennünk azt is, hogy Eperjes és Bártfa között vasut terveztek, mely Bártfa városának közvetlenül s a megyének közvetve fontos gazdasági faktora leendő.

A kultúra terén teljes elismerésünket kell kifejeznünk a kormány jóakarásával

dászatot. Ily férfi meg lehet ismerni mellényének és nadrágjának kifogástalan szabásáról, nyakkendőjének nagy gondtal kiválasztott színéről, szemébe esipített monoklijáról, finomul gondított hajáról s arról, hogy ölnyi távolságra szagosok mindenféle parfüme-ről; ily férfi kifogástalan táncos, páratlan szóbeszédű társalkodó, beszél a klubbról, a löversenyéről, a galamblovészetről, a színházról, a kuliszákról, a ballerínákról, cseveg n ha a tisztességes nőkről; taktikájának további stádiumában előáll virágosokkral, bonbonokkal s az obligát köztöltés és nem kötött beszédben irt szerelmi levelek sem maradnak el. Ily eszközökkel nem nehéz az aranyhalacska megfogni s a semmit sem sejtő ártatlan teremtés, épen akkor, midőn azt hiszi, hogy egy cynikus dramában költői szerepet játszik, nem is sejtí, hogy nem egyéb mint egy számtani feladványnak a kalkulusa.

Ott végre, hol mind a két fél ugyanilag egyenrangú, ott már a priori, megtörténik a számolás, a mérés és kalkuláció. Ott nem igen takarogtatják a kifizetőt ezelt. Egyesül két vagyon, két befolyás, két rang. A férjnek házi asszony kell, ki tudjon főzni és az ingre gombot felvarrni vagy pedig kifogástalan eleganciával selyemruhát viselő s diszembédeken és estélyeken applombe-bal ülő szalonlámá: a nőnek vagy egy férj, ki érte dolgozik, vagy ki őt képesítse udvari bálok látogatására s finom estélyek rendezésére. Ha a rang nem egyforma, akkor nem uralkodik ily őszinteség. Az egyik félnek hazugsághoz kell folyamodnia. A pénzsáknak hajlamot hazudik a leány, az arany halacska szellemet esküszik a zöld ágra vergődni akaró dandy. A természet és igazság leg-alább egyben ül diadalt — igaz, hogy az nagyon melancholikus diadal — hogy még az elvetemült egoismus is, mely pedig a házasságot természetes céljából kivetkőzteti, elismeri annak tulajdonképeni erkölcsi és pszichológiai fontosságát, elismeri az által, hogy az udvarlásoknál a szerelem álarézt veszi fel. És vajon milyen sors vár a férjre és a nőre, ki ily módon frigyre lép? Minő következményekkel jár ily családi élet? Az ily frigyből esakis degenerált nemzedék támadhat, mely szinte csak a materialisztikus érdektől vezetettik, mert e sarj szerelem nélkül fogantott, gyöngédség nél-

szemben, nemesak azért, mert iskoláinkat és néptanítóinkat segíti, hanem azért is, mert a megye területén, az ország általános figyelme és tetszése között megalakult magyárosító együletünk működésének is kézséggel kezére jár.

A magyárosító egyület! A mult évben felmerült közügyek körüli mozgalmaknak ezen gyöngye, legfényesebb drágaköve leendő intelligenciánk erénykoszorujában. Lelkesedéssel, nemes ambícióval kezdve meg működését, s fennállásának rövid ideje alatt is oly eredményekkel dicsekszik, melyekből bátran lehet következtetni, hogy a Tárca völgye, melynek partjain még három emberöltő előtt magyar szó és magyar dal hangzott, jövőre ismét az lesz a mi hajdan volt, de a mi zsarnoki önkény s később hazafiatlan közöny következtében egy század alatt lenni megszűnt — t. i. a magyar állameszmének a Kárpát alján őrt álló nemzeti pionierje s előre tölt védsáncza.

Mindezek után láthatni, hogy a lefolyt esztendőben közéletünk minden pontján észlelhető a nemes törekvés. Non fuit sine linea. Még csak ennyit: Vigye az elmúlt esztendő magával közbajaink legfőbb okait s az új év nyissa meg a közjólét és megelégedés leggazdagabb forrásait; szüljön a felderült új esztendő még nemesebb törekvéseket s ezeknek valóításához erőket és kitartást, melyekre szegény megyénknek olyannyira szüksége van!

A földbirtokosok habeas corpora.

Nem más az, mint az új földadó kataszter. A földadó szabályozás ezen nagy és közérdekű munkája odáig haladt: hogy a törvény értelmében annak megírására hivatott három foku földadó bizottság által letárgyalatott s az országos földadóbizottság által osztályozást az ország összes becselőjárására nézve véglegesen megállapította.

A bizottságnak ezen végérvényes intézkedése alapján folyamatba lettek téve a tiszta jövedelmi kiszámítási munkálatok és ez idő szerint már ezek is oly állapotban vannak: hogy a földadó ezen új alapon már az 1884. évre is ki lehet vethető.

Mielőtt e tényleges kivetés megtörténik, hátra van még az ezen munkálatok ellen az egyes földbirtokosok részéről érvényesítendő felszólalások elintézése, s minthogy ez már ezen év első két hónapjaiban fog végbemenni, szükségesnek látjuk megyénk érdekelte földbirtokos osztályát az ezen ügyben követendő eljárásra figyelmeztetni, nehogy külv nevelték s a szerelem iránti érzékkel nem bírva, megőregszik, anélkül hogy csak egy perzig is érezné életének teljes morális szegénységét. A férfi mint kiváló inyenéz, mint a művész és művésznők maeenása, talán híres lesz, de társadalmi és polgári megtiszteltetésben esetleges gazdag életét gyakran úgy végzi, hogy sarkóvére bátran lehetne rámenteni e szavakat: Életének egyetlen szerelme ő vala. A nő örültebbnél örültebb divat-gondol ki, balga pazarlás által iparkodik társnőin túltenni, éjjel nappal esipkékről, ékszerokről, pompáról álmodozva, intriguál, hazudik, rágalmaz s ördögi irigységgel azon van, hogy másnak szivboldogságát is tönkre silányítsa. Mindkettő: a férj és a feleség csak vegetál szellemük fénytelen, mephitikus körében. Életükben hiányzik az ideál s természetük a nemesebb és magasztosabb gondolkodás és érzés minden szervétől megfosztva, oda ragad a mindennapi porhoz. Ily degeneráltak legnagyobb számmal vannak a felsőbb művelt körökben. Oka és okozatai ezen társadalom egoistikus szervezetének. Itt nem kelnek egybe hajlamból, hanem számításból — a vagyon, a rang kedvéért. A vagyon és a rang megmarad ugyan, de birtokosai tönkre mennek. A szerelem elnyomása, s az egoismus nagyranövesztése föltétlenül tönkrejuttatná ezen osztályt, ha e számítás korlátlan uralomra vergődnek, mert az érzéketlenségen és haszonlesésen alapuló családok a természet törvénye szerint kérérlhetlenül elpusztulnak s tény, hogy az arisztokratikus családoknak feltűnően gyors hanyatlása nagyobbára ezen természettörvényre vezethető vissza. Ezen degeneráltak mellett vannak azonban olyanok is, kik képesek a szerelemre, kik önmagukban hordják és értik is az ideál utáni vágyat, de kik szegénységből, s a létérti küzdelemben támadt gyávaságból, úgynevezett észszerinti házasságot kötnek.

Észszerinti házasság? Hát lehet-e ennél valami esztelenebb?

Vajon mit ér a házasság szerelem nélkül? A szerelem utáni vágyat nem lehet a szívből kitépni, végtelen fájó elnyomásában menekülni akar a loyális és társadalmi konvencionalizmus hideg béköiből. Megtörténik ugyan az is, hogy ilyen individuum nem akad egész életében hozzá hasonló

tájékozatlanság miatt később a felszólalástól elűtessenek.

Mihelyt a tisztajövedelem és a földadó kiszámítása megtörtént, még a január hó folyamán kötelesek a kataszteri igazgatók minden községnek a reá vonatkozó új földadó kataszteri teleggönyvét, egyéni birtoklevelet s azoknak összesítését megküldeni. A mint a munkarészek a községbe megérkeznek, köteles az előjáróság minden egyes birtokosnak az egyes birtokaihoz csatolt értesítvényeket kézbesíteni.

A teleggönyv és a birtoklevelet megérkezésük után a község házában 60 napi közsémlére kitétetnek. Ez azon ekből történik, hogy ezen idő alatt minden birtokos bármikor teljes meggyőződést szerzhessen magának minden egyes földrészlétnek a teleggönyvbe miként történt felvételéről.

A munkálatok kitétele és az adókievetés megtörténte az előjáróság által közhírré tétetik és a birtokosok felszólítatnak, hogy felfolyamodásaikat a kifizető hatvan napi határidő alatt érvényesítsék.

Felszólalhat minden birtokos a következő esetekben: a) ha a teleggönyvben és birtoklevelben oly földrészlét, mely földadó tárgyát nem képezi; mint adókievetés soroztatott, vagy ha adókievetés részlet kihagyatott, b) ha valamely földrészlét többször vagy ha nem a saját községe teleggönyvébe igrtatott be, ugyszintén ha a tulajdonos hibásan van bejegyezve, c) ha a térfogat hibásan van kitéve, d) ha a földrészlét nem a megfelelő mivvelési ág, ha nem a megfelelő minőségiosztályba soroztatott vagy ha más földrészlettel összehasonlítva egyenlőtlenül soroztatott.

Az ily felszólalások akár élő szóval, akár írásban, mindenkor a község előjáróságánál nyújtandók be. A felszólalások az összes munkálatokkal a községben mindaddig megőriztetnek, míg ezeket a becselőbiztos vagy a járási földadóbizottság küldöttsége át nem veszi.

A kataszteri igazgatóság a becselőbiztos utasítja, hogy a járási bizottság elnökével állapítsa meg a járási küldöttség utazási tervét, illetőleg azon sorrendet, a melyben a küldöttség a felszólalások beszedése végett az egyes községekben meg fog jelenni.

A mint a községi előjáróság megkapja az értesítést arról, hogy mely időben érkezik a községbe, a felszólalásokat vizsgáló járási küldöttség köteles minden birtokossal tudatni a küldöttség megérkezésének napját. Ha a küldöttség a községben megérkezett, első sorban arról szerez magának meggyőződést, vajjon a községi előjáróság megfelelt-e kötelességének. Ezután átveszi az előjáróságtól a felszólalásokat s a községi kataszteri bizottság meghallgatása után teljesíti a helyszíni vizsgálatot.

Midőn a járási küldöttség egy községben a bejelentett összes felszólalásokat megvizsgálta s azok fölött határozott, ezen határozatok a becselőbiztos által a járási bizottsághoz elküldtetnek.

Mihelyt a járási küldöttség a helyszíni vizsgálatot a járás utolsó községében is befejezte s annak ezen községre vonatkozó munkálata a járási földadó-bizottsághoz megérkezett, attól számítva

hajlamokon lényre, s akkor a házasetlet külsőleg zavartalan maradt s a számítás köteleke által egybefűzött házaspár viszonya formailag korrekt maradt; de ily házások életében mindenkor hibázik valami, örökös nyugtalanlás és vágy kinzó érzete borul rájuk, mindig várnak valamit, a mi őket üres életük tompaságából megszabadítaná; érzik azt, hogy lényük bensőleg csak töredék s befejezés és kiegészítés után vágnak, melyet sem a kielégített húság, sem a kielégített nagyragyágys nyújtani azon egyszerű oknál fogva képtelen, mert erre csakis a szerelem képes. Leikük bár soha sem érzi az eszmény üdvözítő lehelletét, de szívükben akarataik ellenére él s felébred olykor-olykor a rokonhajlam magasztos öntudata. Ezen jözanok épen oly szerencsétlenek, sőt még szerencsétlenebbek, mint a degeneráltak. Ők nem vakok, csak el van tőlük vonva a nap éltető melege s szerencse rájuk, ha a sors nem hozza őket össze rokonhajlamu lényneivel!

De ha ily rokon lélekre találunk, akkor okvetlenül bekövetkezik a katasztrófa. A házassági köteleesség és a rokonhajlamu lényneivel való egyesülés utáni elementáris vágy között feltartóztatlan küzdelem ellenállhatlanul tör ki. A szerelem mint lényeg fellázad az alak, a házasság ellen s okvetlenül bekövetkezik a rombolás. Vagy a lényeknek, vagy az alaknak el kell pusztulnia. A megoldásnak egy harmadik neme is képzelhető ugyan és mert ez a legnagyobb, épen azért a leggyakrabban előfordul: a forma külseje, mert mindenkinek szemébe ötlük, sértetlen marad, de támad e mellett oly szakadás a formában, mely lehetséges teszi a lényeg kitágulását. Metaphora nélkül szólva, az annyit jelent, hogy a szerető fél, vagy erőszakosan szétszakítja a házasság kötelekeit, vagy feloldozza élete boldogságát a házasi élet köteleességeinek, vagy megcsalja életpárját s titkos házasságtörővé lesz. Közönséges lelkek ez utolsó expedienstre utalnak; a nemes természetnek meg végig kell szenvednie a világ előítélete s a természet fellázadása közötti tragikus küzdelmet s a köteleesség és szenvedés közötti keserű harcnak mindennemű fájdalmait.

adódó kiszá-
olyamán kö-
közösgének a
lekönnyvét,
sét megkül-
gbe megér-
egyes birto-
rtésítvénye-

egérkezésük
mlere kite-
en idő alatt
özödést sze-
szletnek a
l.

ívetés meg-
tetik és a
módásaikat
nyesítsék.
vetkező ese-
kivben oly
pezi; mint
eles részlet
et többször
yvébe igtat-
básan van
van kitéve,
nvelési ág,
soroztatott
va egyen-

zóval, akár
gánál nyuj-
munkala-
tetnek, míg
adadóbizotti-

biztost utal-
állapítsa
t, illetőleg
g a felszö-
zóságokban

egkapja az
ezik a köz-
küldöttség
küldöttség
ség a köz-
szerez ma-
előjáróság
szí az elől-
kataszteri
a helyszíni

zóságban a
vizsgálta s
a becslö-
tnek.

yszíni vizs-
bejezte s
lata a já-
ól számítva

at külsőleg
által egy-
orreként ma-
kor hibázik
szó érzete
a mi őket
aná; érzik
k s befeje-
lyet sem a
gyravágyás
telen, mert
bár soha
ét, de szí-
red olykor-
a. Ezen jó-
szerenésék-
nem vakok,
melege s
hozza őket

kkor okvet-
A házassági
való egye-
tartóztatlan
relem mint
s okvetlenül
egnek, vagy
dásnak egy
mert ez a
trabban elő-
nkinek sze-
e mellett

gossé teszi
il szölvá, az
erőszakosan
y feláldozza
lességeinek,
zasságtörővé
expediensre
végig kell
rmészet fel-
a kötelesség
mindennemű

15 nap múltán a bírasi bizottságnál össze kell ü-
nie s az összes beérkezett felszólalások felett ha-
tározni.

Ilyen lesz lényegében a felszólalási eljárás
menete s a felszólalások elintézésének módja.

Különlélek.

Kyss Géza úr lapunk eddigi tevé-
kesztője bokros teendői és sok irányba igénybe
vett elfoglaltságánál fogva visszalépett lapunk szer-
kesztésétől. Kyss Géza úrnak, e lap körül szerzett
érdemeit itt részletezni feleslegesnek tartjuk. Kö-
zönségünk tudja, hogy tisztán Kyss Géza úr lan-
kadatlan buzgalmánál és kitartásánál köszönhetni,
hogy e lap a legkritikusabb viszonyok közepette is
fenállott. Habár a szerkesztéstől visszalép, de vesz-
teségünket enyhíti azon körülmény, hogy tovább
is megmarad egyik kiváló hivatású munkatársa.

**Kérem az egyes intézetekhez és testü-
letekhez.** Miatan lapunknak első sorban az a
célja, hogy a megyei és városi helyi érdekek ter-
rén előforduló mozgalmaknak hű tüköré legyen,
de egy vidéki lapnak szerkesztőségétől nem lehet
követelni, hogy — korlátolt anyagi eszközeinél fogva
— nagyobb száma segédzemélyzetet, újdonságt-
stb. tartson, — felkérjük a t. cz. intézeteket, tes-
tületeket, egyleteket, hogy a körükön belül elő-
forduló fontosabb mozzanatokról és eseményekről
úgy a saját mint a közügy érdekében vagy lega-
labb is a tartandó gyűléseik és üléseiknek napjá-
ról bennünket értesíteni sziveskedjenek.

A kollegiumi pártfogóság január hó 2-án
tartott gyűlésében a Wandrak-alapítványnak ho-
vafordítása s a kollegiumi belső szervezetének kérdése
került szóba. A Wandrak alapítvány, mely eddig
26 frt hűján 2000 frtot tesz s ezen összegre ki is fog
kerékített, a Wandrak család érdekében alkotott.
Az alapító kamatait a tisztelt tanár úr család-
jának fitagja, az unokáikig bezárólag élvezendik.
Érdekes jelenet fordult elő a gyűlésen, midőn Wand-
rak tanár úr megjelent, hogy megköszönje a párt-
fogóság azon nemes határozatát, melylyel eddigi
tanári fizetését 300 frttal felemelte. Az ősz tanár
utalva a kollegium mostani épen nem virágzó
finanziális viszonyaira, meghatottan mondott le
ezen bonifikációról; de midőn eltávozott, a köz-
gyűlés sem maradt hátra a nemes versenyzésben
s nem tért el a már egyszer hozott határozat-
tól. — A mi a kollegiumi belső szervezetre vona-
kozó határozatokat illeti, azokról részint azon ok-
nál fogva, mert még csak stipulált javaslatok, ré-
szint azért, mert igen kényes kérdések, minő pld. a
pártfogóság hatáskörének körvonalozása s esetleg
szervezetének reformálására vonatkoznak s eddigelé
még konkrét alakot nem öltöttek, ezuttal hallgatunk.

Megebizottsági tagválasztás. December
29-én élénk érdeklődés mellett Telekessy János 53
szavazattal választott meg Balazs Samu 49 sza-
vazattal szemben megebizottsági tagnak.

Estudiantino espaniolos. E spanyol társa-
ság a legérdekesebb művészeti jelenségek közé
tartozik. Három egymás után következő napon
volt alkalmunk sajátos zamatú zenéjükben gyö-
nyörködni. Eltekintve attól, hogy Wagner-féle za-
jos zenehez szokott közönségünk egészen meg volt
lepve a csendesesen ömlő, szelid mandolinok és tam-
burinok fülbemászó hangjaitól, az előadott da-
rabok zenei eredetisége is, különösen a Roma-blanco
Grandina Granado és Furia címűek nagy tet-
zésben részesültek. Ezen alkalommal — kivétele-
sen — a külvárosban működő Frank-féle né-
met társulat is közreműködött színi előadásával.
Mivelhogy az csak kivételesen történt a körül-
ményt mint rendkívülit, minden megjegyzés nél-
kül regisztráljuk, s így az előadók játékára, mely
általában sikerültnek mondható, részletesen szintén
nem reflektálunk.

Az új adókezelési törvény és az ennek
alkalmazásával lényegileg összefüggő pénzügyi köz-
igazgatási bíróság január elsején életbe lép. A
pénzügyi közg. bíróság nem valamennyi adó, ha-
nem csak a direkt adók és az illetékek ügyében
hozott határozatok és ezek közül is nem vala-
mennyi, hanem csak a törvényben megjelölt bizo-
nyos határozatok ellen intézhető felebbezések
a bírósághoz, másik részük pedig továbbra is a
pénzügyministerium végelöntésének marad fenn-
tartva.

Szilveszter napján eddig szokás szerint meg-
tartott táncestély ez idén elmaradt. Ehelyett azon-
ban a templomban megtartott, az elmúlt évért há-
lat mondó istentiszteletre oly roppant néptömeg
gyűlt a nagytemplomba, hogy a hívők egy része
a bejáratnál halgatta végig a Te Deum-ot.

**A Széchenyi kör irodalmi szakválaszt-
mányának** január hó 3-án tartott ülésében a kör
igazgató választmányába Bonezi Antal lett a vá-
lasztmány részéről kiküldve. Ezenkívül biztosítva
van őt felolvasás is, mely a téli évad alatt fog
megtartatni. Felolvasást tartanak: Banosó Antal,
Vida Aladár, Kyss Géza, Irányi Dániel és Sztankay
László.

A ügyvédi kamara január hó 22-én fegyel-
mi ügyben végtárgyalást fog tartani.

Megeyi tisztviselők nyugdíjszabályzata. Dr.
Glück Lipót indítványt tett a mult megeyi bizottsá-
gi gyűlésen a megeyi tisztviselők érdekében hoz-
zandó nyugdíjszabály alkotása iránt. A mege kö-
zönsége e kérdés tanulmányozása és esetleg az e
tárgyban teendő javaslat kidolgozására az alispán
elnöklete alatt 10 tagból álló bizottságot küldött.
Hogy a nyugdíjkérdés egezt szükség s hogy meg-
oldásának utjába nem állhat még azon eshetőség
sem, ha időközben a közigazgatás államivá tétel-
nek, szükségtelen bizonyítani. De azt nem lehet
nyugodtan nézünk, hogy oly tisztviselők, kik a
megyét tén 30—40 évig szolgálták, annyira ki le-
gyenek téve választási esélyeknek, hogy ha a vá-
lasztási mozgalmaktól parira kivettetnek, úgy ma-
radjanak, mint a partra kidobott Robinson és vi-
szont az sem emeli a megeyi autonomia nyambu-
sát, ha csupán számalomból, moraliter kényszeri-
tve van, elaggott, tehetetlen tisztviselőt csak
azért megtartani, mert nem nyugdíjazhatja őket.
A mege jövőre nem lehet sem a rokkantak assy-
luma, de az önkény és eshatóságok arénája sem.

Újévi tisztelgések. A megeyi tisztviselők
kara, a főjegyzővel élén, először a megeyi alispán-
nal, s azután annak vezetése alatt a főispánnal
tisztelgett. Ez alkalommal is kitűnt ama őszinte
szívélyes rokonszenv, mely egyfelől a megeyi tiszt-
tíkar részéről s a mege főispánja illetve alispánja
részéről másfelől uralkodik.

Adakozás. Az eperjesi kir. kath. főgymna-
sium r. k. vallásu szegény növendékeinek segély-
egylete javára, megei hivatalos gyűjtés utján ed-
dig 29 forint gyűlt be.

Méltulajdonosok figyelmébe. Figyelmezt-
etjük mindazon méltulajdonosokat, kik a mense-
gélyezésre igényt tartanak, hogy az illető mének
nevét, korát, apját, anyját, magasságát és színét
január hó végeig a loáilit.-bizottság elnökénél je-
lentsek be, mert ellenkező esetben a mensegélye-
ésben nem részesülhetnek.

Vadászat. Mult hó 30-án nagy nyulvadászat
volt Szt.-Péteren. A vadászatot Fűzy Sándor alsó
tarczai szolgabíró rendezte. Tíz nyúl és egy róka
esett el. A vadászat után a vadászok egyrésze igen
kedélyes estvé töltött a szívélyes házigazdánál.

Jégpálya. Mult vasárnap óta, midőn katonai
zenekar mellett a helybeli jégpálya megnyílt, pom-
pás idő jár a divatba jött korcsolyázó sportra.
Délelőtt és délután egyiránt hemzseg a jégpályán
a sok pasziionátus korcsolyázó. Különösen hölgye-
ink részéről nagy az érdeklődés és részvét ezen iga-
zán nemes és egészségi szempontból is kitűnő
gymnasztikai gyakorlatnak bebizonyult élvezet iránt.
Kívánjuk nekik, hogy örömlök ezuttal csakugyan
jégre, de tartis jégre legyen építve.

„Az Isten fenyegető keze.” Két hét óta
— a nap lementé után — a menybolt nyugati ol-
dala lángtengerbe borul. Hogy mi e ténynek oka,
abban eddig a legnevezetesebb csillagászok és phi-
sikusok sem tudtak megállapodni, sem északi fény-
nek, sem a nedves, páratelt légkör reflexiójának,
sem a delejes-villamoság behatása alatt keletkez-
zett tűneménynek nem tudták kvalifikálni. Nálunk
Eperjesen január 2-án, úgy mindjárt 4 óra után
sajátos színjátékkal kezdődött. A naplemente
után az ég keleti oldala gyönyörű rózsaszíntől, a
nyugati oldal pedig erős sárga színtől tündökölt.
Ot óra tájban, nyugaton még intenzívebb lett a
sárga fény, hat órakor világosabb és sötétebb suga-
rakra oszolt, háttere a legelénkebb rózsaszíntől
környezve, melyen át első és másodrangu csilla-
gok ragyogtak, míg nyugaton az ég tiszta azurkék
volt. Hét óra tájban a sugarak úgy alakultak, hogy
a Kalvaria felőli oldalon egy öt ujnvi kézhez ha-
sonló formát lehetett kivenni, erre másodpercenként
megújuló villámlás és fényugrázás támadt, s mint-
egy negyedóra múlva az egész tűnemény hirtelen
szétoszlott.

Lopás. Paulovits István nagysárosi illető-
ségű ismeretes tolvaj az árokutezán 387. számú
házba lopódzott, s midőn a konyhában senkit sem
talált, egy darab féloldal szalonját lopott, de tet-
ten kaptva elfogatott s a kir. ügyészséghez lett
bekísérve. — Idősb Kovaliczky Mihály törv. bírónál
egy ezüst kanál, s feketére zománcolt arany-
medaillon veszett el. A gyanu Pramuza Károly

házi szolgát terheli, ki egyelőre a rendőrségnél
vizsgálati fogságban ül.

Stockinger Imre Lénárt a jászói prémontrei
kanonokrend érdemdús és köztiszteletben álló per-
jele hosszú kinos szenvedés után élete 70. évében,
e hó 3-án Jászón elhunyt. Temetése tegnap volt
Jászón. Stockinger több éven át az eperjesi kath.
főgymnasium tanára volt. Béke poraira!

Eltűnt. Janosik István 2-od éves technikus
Soóvárról, hol Bohács Mihály nagybátyjánál tar-
tózkodott, nyomtalanul eltűnt. Zavart elméje miatt
egyszer már felévig a lipótmezei tébolydában apo-
lás alatt állott. Az első időben folytonos mély gon-
dolatokba volt merülve.

Sardou Nizzában két új darabon dolgozik;
az egyiket a Theatre Françaisnak írja, a másikat
a Porte-Saint-Martinak, Sarah Bernhardt számára.
E mellett „A haza” című drámáját operaszöveggé
alakítja át Palladilhe számára.

Borzasztó szerencsétlenség történt pénte-
ken Runagh kikötőjében, Irország nyugati partvi-
dékén. A Clare-sziget néhány bérleje abban a ve-
szélyben forgott, hogy adósságaik miatt elkergetik
őket földes uraik. Az ünnepek alatt a szárazföldre
mentek, hogy barátjaiktól pénzt kérjenek kölcsön.
Pénteken ágyunaszadót láttak a kikötő felé köze-
ledni, s mert azt hitték, hogy a törvénytörők kül-
döttel érkeznek rajta, magukhoz vették a szüksé-
ges pénzt s csónakra szállottak, hogy még ideje
korán elérjék a szigetet s kifizessék hátralékaikat.
Hat férfi s egy asszony t a csónakban, mely
erős hullámszó közepette tartott a sziget felé. A
csónak egyszerre eltűnt s nem került többé a vízre,
de már csak az üres sajkát foghatták ki, a benne
volt emberek elvesztek valamennyien. Az egyik
bérlelőnél száz font sterling volt, melyet egy barát-
jától kapott kölcsön.

Exekució templomban. Szinte hihetetlen-
nek látszó visszaélésről értesítik az Egyetértést
Felső-Nyárádról (Borsodmegeye). Mult hó 28-án
egy adóvégrehajtó exekválván a községben, a róm.
kath. egyi z... ívetett adó ezimén zálogolandó,
kinyitotta a templomot és elvitte onnan a mise-
mondó ruhákat. A zálogtárgyakat két hét múlva
el fogják árverezni. A felső-nyárádi plébános rö-
gön bejelentette e példátlan esetet az egri érseknél.

Brockhaus kis Konversations-Lexikonja
nak 3-ik kiadása, két kötetben megjelent. Tar-
almaz 64,754 cikket s száznál több térképet és
rajtot. Tekintettel arra, hogy e két kötetes munka
csakis 15 márkába kerül s dűstartalmanál fogva
nélkülözhetővé teszi a nagyobb szabású lexikont,
mint kézikönyv s ünnepi ajándék mindenkinek
ajánlható.

Vasuti menetrend.

Eperjes—Kassa és viszont.

Elindulás Eperjesről: 6 óra 3 percz reggel — 12 óra
délben — 5 óra 59 p. délután és 9 óra 10 p. este.
Megérkezés Kassára: 7 óra 58 p. regg. — 1 óra 24
p. délután — 7 óra 24 p. este — és 10 óra 51 p. este.
Elindulás Kassáról: 6 óra 37 percz reggel — 12 óra
11 percz délben — 6 óra este.
Megérkezés Eperjesre: 8 óra 17 percz reggel — 1 óra
53 percz délután — 7 óra 41 percz este.

Eperjes—Oderberg és viszont.

Elindulás Eperjesről: 6 óra 3 percz reggel (személy-
vonat, Rutkáról gyorsvonat).
Megérkezés Rutkára 2 óra délben, Oderberg 5 óra 28
percz este.
Elindulás Eperjesről: 5 óra 29 percz este.
Megérkezés Rutkára 4 óra 31 p. reggel, Oderbergre
7 óra 20 percz reggel.
Elindulás Oderbergéről: 11 óra 7 p. délelőtt, (gyors-
vonat Rutkái, azontul másodrendű vonat).
Megérkezés Rutkára: 2 óra 19 p. délután, Eperjesre
11 óra 10 percz este.
Elindulás Oderbergéről: 5 óra 48 p. délután.
Megérkezés Rutkára: 9 óra 48 p. este, Eperjesre 8
óra 17 percz reggel.

Eperjes—S.-A.-Ujhely és viszont.

Elindulás Eperjesről: 12 óra délben — megérkezés
Ujhelyre: 7 óra 17 p. este.
Elindulás Ujhelyről: 3 óra 24 percz reggel — 9 óra
6 percz délelőtt.
Megérkezés Eperjesre: 8 óra 17 p. reggel — 1 óra
35 percz délután.

Eperjes—Budapest és viszont.

Elindulás Eperjesről: reggel 6 óra 3 p. — déli 12
óra — este 9 óra 18 percz. (Kassától Budapestig gyorsvonat).
Megérkezés Budapestre: esta 8 óra — reggel 6 óra
33 p. — reggel 7 óra 18 percz.
Elindulás Budapestről: reggel 7 óra 31 percz — este
8 óra 49 p. — éjjel 11 óra. (Kassáig gyorsvonat).
Megérkezés Eperjesre: este 7 óra 41 percz — déli 1
óra 53 percz — reggel 8 óra 17 percz.

Felelős szerkesztő: **Hedry Bertalan.**

Kiadótulajdonos: a tulajdonosok nevében: **Haitsch Lajos**

HIVATALOS RÉSZ.

3819. tkszám. **Hirdetmény.** 670 1—1
1883.

Az eperjesi kir. törvénytörők telekkönyvi osz-
tálya részéről közhírré tétetik, miszerint **Tivadár
Vilma** végrehajthatónak **Kyss Róbert** végrehaj-
tatott elleni árverési ügyében 400 frt és járulé-
kai behajtása tekintetéből:

1. Elárvereztetik **Kyss Róbert** nevén álló
Eperjes városi 30. számú telekkönyvbeni 203. öszs.
a. háznak fele.

2. Kikiáltási ár 1603 frt.
3. Az árverés a kebelbeli tlkvi hivatalban
**1884. évi mártius hó 14-ikének délelőtti
9 órakor** megtartatik.
4. Venni szándékozók kötelesek 160 frt 30
krt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban
bánatpénzül letenni.
5. A vételár egyenlő részletekben és pedig
1-ső részlet egy, 2-ik két, 3-ik három hónappal
a leütés napjától számítva 6% kamatokkal, az eper-

jesi kir. adóhivatal mint letéti pénztárba lefizet-
endő, bánatpénz az utolsó részletbe beszámít-
tatván.

6. A feltételek alólírott hatóságnál betekint-
hetők.

Kir. törvénytörők mint telekkönyvi hatóság
Eperjesen, 1883. évi december hó 13-án.

Gönczy,
h. jegyző.

Péchy,
elnök.

Hirdetés.

Alólírott járásbírósi végrehajtó által ezenel közzé tétetik, hogy **Mathia Josefina és társai** végrehajtó javára **Flögel Antal** eperjesi lakos végrehajtást szenvedett alperes ellen az eperjesi kir. törvényszéknek 4828/883. és további számai

alatt kelt elrendelő és az eperjesi kir. járásbíró-ságnak 2572/883. és további számai alatt kelt kiküldő végzése folytán az árverés **1884. évi január hó 7-én d. e. 9 órakor** foganatosított fog. Ez árverésen Flögel Antalnak fizetési helyiségeiben levő összes könyvek, író-eszközök, tanszerek, ke-reskedelmi könyvek és egy 5000 kötetnyi kölesön-

könyvtárból álló ingóságai és bolti felszerelése is eladatni fognak, a miért is ez árveréshez a venni szándékozók ezennel meghivatnak.
Kelt Eperjesen, 1884. január 1-én.

Prescsák József,
kir. bír. végrehajtó.

762 1-1

Nem hivatalos hirdetések.

J. REIF, Specialist, Wien.

Margarethenstrasse 7, im Bazar.
versendet discret:

Gummi- und Fischblasen, nur echte Pariser, per Dutzend fl. 1, 2, 3, 4, feinste fl. 5.
Feinste Pariser Vorsichts-Schwimmchen, per Dutzend fl. 2-3 und fl. 4.
Suspensorium, fl. 1, 1.50, 2 und fl. 3 per Stück.
Ferner alle sonstigen Specialitäten für sanitäre Zwecke.

Csak 12 fribba kerül egy levegudugaszoló-gép, Krausz & Co. es. kir. szabadalma-zott gégyarából Bécs (Währing). Ezen gép igen szolid szerkezetű (vas és fém) kisebb és nagyobb üvegek dugaszolására alkalmasak bor, palacsörkereskedések, háztartáshoz és vendéglősöknek; továbbá szállítható kávépörkölő szobában, valamint zart helyiségben felállítható, tüzelhető bármínó fűtő-nyaggal. - Ára 40 frittól 65 frittig, ajánlatik Krausz & Co. es. kir. szab. gégyára által Bécs (Währing).

Licitations-Bekanntmachung.

Seitens der Herzoglich-Anhalt'schen-Güter-direction in Hertnek wird hiemit bekannt gemacht, dass die in der Herrschaft Hertnek pro 1884 auszuführenden Hochbauten an Unternehmer vergeben werden.

Zu diesem Behufe findet die mündliche, mit Annahme von geschlossenen schriftlichen Offerten verbundenen Minuendo-Licitaton

Donnerstag, den 17. Jänner 1884 Vormit-tags 10 Uhr in der Directions-Kanzlei zu Hertnek statt.

Unternehmungslustige werden hiermit aufgefordert, ihre diesbezüglichen Offerten bis zum genannten Termine bei der herzoglichen Güter-direction einzureichen, oder mit Erlegung eines Vadiums von 1200 fl. öst. Währ. bei der mündlichen Minuendo-Licitaton theil zu nehmen. Die schriftlichen Offerten sind mit Vadium von 1200 fl. in Baarem oder Staatspapieren zu versehen und sind gehörig ausgestellt, sowie auch versiegelt zu überreichen; auch muss im Offert ausdrücklich erklärt sein, dass dem Offerenten die Baupläne, die Licitations- und Baubedingun-gen bekannt sind und dass er sich denselben unterwirft.

Die Baupläne, Kostenanschläge, Licitations- und Baubedingungen sind vom 10. bis zum 16. Jänner 1884 von Früh 8-12 Uhr in der Directions-Kanzlei zu Hertnek einzusehen.

Hertnek, den 1. Jänner 1884.

Die herzogliche Güterdirection

761 2-1

(gez.) Specht.

GUTJAHR és MÜLLER

Budapestben.

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gégyár,

(ezelőtt Brogle J. és Müller)

a Margithid közelében

ajánlják szolid szerkezetű és javított gyárt-mányukat, mint:

Trieurök gazdasági számára:
Járgány-eséplőgépek, Szelelorosták, Kukoriczamorzoslók, Szecekvágók, Borsajtók.

Koptatógépek, Daraválasztógépek, Tarárok, Detacherök.

Malomalkatrések u. m.:
Transmissiók, Szíjk-rekek. 583 52-20

Különlegességek mal-mok számára:

Duplamalmok, Malom trieurengerek, Gabona osztályozó hen-gerek,

Rostalemezek:

Cséplőgéprosták, Lisztheugerszták, Koptató-lemezek, Ráspoly-lemezek, stb.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Gyári raktár és képviselőség:

Eperjesen: **LUCHS EDE** úrnál.

BROCKHAUS

Kleines
CONVERSATIONS-
LEXIKON
in 2 Bänden.
Mit Karten und Abbildungen.

3. Aufl. geb. 15 M.

Heil-Bericht seltener Art

über das

JOHANN HOFF'sche

Malz-Extrakt Gesundheitsbier

von

Sr. Excellenz Kammerherrn R. v. Oppen-Schilden vom 4. März 1882.

Wunder hat das Johann Hoff'sche Gesundheitsbier hier gethan. Senden Sie neuerdings 58 Flaschen Gesundheitsbier.

Kammerherr R. von Oppen-Schilden.

Hasseldorf per Utensen, 4. März 1882.

Quälender Husten, Lungen- und Magenleiden

wurden geheilt durch Johann Hoff'sches Malzextrakt-Gesundheitsbier, durch Anwendung der echten ältesten Malzpräparate des k. k. Hoflieferanten der meisten Souveräne Europas etc. **Johann Hoff** in Wien, Graben, Bräunerstrasse 8, wie aus Folgenden erhellt. Wir geben vorläufig wieder neun neue Heilberichte, worunter von Kranken, die ganz aufgegeben waren, jetzt aber durch die Johann Hoff'schen Erfindungen — seine Malzerzeugnisse — wieder gesund sind.

Euer Wohlgebornen!

Zur Steuer der Wahrheit theile ich Ihnen über die Heilkraft Ihres Johann Hoff'schen Malzextrakt-Gesundheitsbieres und Ihrer Malz-Chocolade Folgendes mit: Meine Mutter, welche seit Jahren an Entkräftung litt, sowie auch magen- und brustleidend war, gebraucht seit 7 1/2 Monaten täglich dreimal Ihr Johann Hoff'sches Malzextraktbier und täglich Früh und Abends eine Tasse Malz-Chocolade und nun ist meine Mutter so gesund, dass sie als 78jährige Frau die Wirthschaft führt. Senden Sie mir gefälligst wieder 58 Flaschen Malzextrakt-Gesundheitsbier und 10 Flacons konzentriertes Malzextrakt, 5 1/2 Kilo Chocolade Nr. 1 und 10 Beutel Bonbons. Gott erhalte Sie recht, recht lange zum Wohle der leidenden Menschheit.

Zur Zeit in Eger, 1. September 1882.

S. Radolinski, Ober-Amtmann.

Amtlicher Heil-Bericht.

Das Johann Hoff'sche Malzextrakt-Gesundheitsbier und die Malz-Chocolade, welche im hiesigen Garnisons-Spitale zur Verwendung kamen, erwiesen sich als gutes Unterstützungsmittel für den Heilprozess, namentlich war das Hoff'sche Malzextrakt bei den Kranken mit chronischen Brustleiden beliebt und begehrt, ebenso war die Malz-Chocolade für Reconvalescenten und bei geschwächter Verdauungskraft nach schweren Krankheiten ein erquickendes und sehr beliebtes Heilmittel.

Wien, den 13. Dezember 1878.

Dr. Loeff, Ober-Stabsarzt. **Dr. Porias,** Stabsarzt.

Warnung. Man fordere nur die ersten echten Johann Hoff'schen Malzfabrikate mit der durch das k. k. Landesgericht in Oesterreich und Ungarn einregistrierten Schutzmarke (Bildniss des Erfinders). Dem unechten Erzeugniss Anderer fehlen die Heilkräuterstoffe und die richtige Bereitungsweise der Johann Hoff'schen Malzfabrikate und können nach Aussage der Aerzte schädlich auf die Gesundheit wirken.

Hauptdepôt: **L. Holenia, Josef v. Makovitzky,** ferner in allen grösseren Apotheken des Landes.

634 14-6

Unter 2 fl. wird nichts versendet.

Größte Sensation

erregte bei den Besuchern der Elektrischen Ausstellung die elektr. leuchtende Farbe des Prof. Balmains, welche ohne Brennstoffganz aus sich selbst im Dunkeln elektrisch-helles Licht bietet. Ich versende gegen Voraus oder Nachnahme diese Leuchtmasse, womit sich jeder die bekannten leuchtenden Zifferblätter, Crucifixe und die vielannoncirten Lichtmagnete oder Glühlicht-lampen (aus Carton mit Leuchtfarbe bestrichen) um drei Viertel billiger anfertigen, Thürschilder, Firmatafeln, Wegzeiger, Stiegenländer, ganze Mauern, Lampenschirme, Statuen oder was immer leuchtend anstreichen kann. Alles was man einmal mit dieser Farbe überstrichen leuchtet Jahre lang andauernd (siehe Zeichnung) Nachts wunderbar hell, nach Grösse 1-2 Zimmer sichtbar. Preis 1 Probeflasche für 1 Zimmer genügend sammt Pinsel und Anleitung fl. 2.85, kleinere fl. 1.75; für Maler und Anstreicher Büchsen à fl. 7 und 12. Wiederkäufer hohen Rabatt, Musterschachteln sechstheilig fl. 2.10, leuchtende Rundrahmenpendeluhren (siehe Zeichnung) fl. 3.50, mit Schlagwerk fl. 5, mit selbststellem Datumzeiger fl. 2 mehr. Leuchtende Nickelglocken-Alarm-weckeruhren fl. 4.50, mit selbststellem Datumzeiger fl. 6 Jockerwecker, 20 Cm. hoch, fl. 8.50. Taschenuhren für Herren und Damen, Silbereylinder fl. 7, Anere fl. 8.50, schwerste Genfer Silbernickel-Remontoir ohne Schlüssel zum Aufziehen mit Patentwerk, die überall fl. 15-20 kosten, liefere mit Nacht leuchtendem Zifferblatt à fl. 9, mit Doppel-mantel-Cuvets fl. 11. Metalluhren, Nickel-Washington-Remont. ohne Schlüssel zum Aufziehen fl. 4. Alle Uhren genau regulirt, keine 5 Minuten differirend, wofür 5 Jahre Garantie, Preisourant gratis. 660 6-1

Karreker's Uhren- u. Leuchtfarbe-Fabrik.
Wien, II., Schöllerhof, Donaustrasse alt 95.

A kávépiac magas árainak daczára semmi áremelkedés.

ETTLINGER A. B., Hamburg,

világposta széküldés.

Ajánlja utánvét mellett általánosán ismert olcsó s valódi áruját, portomentes, franco esomagokban.

5 kiló kávé = 10 vámfont o. é. forintban.	
Rio, finom, erős	3.45
Cuba, zöld, erős	4.10
Ceylon, kézzöld, erős	5.20
Arany-Java, legfinomabb, gyöngye	5.95
Gyöngykávé, finom, zöld	4.45
Afrikai gyöngy Mocca, valódi nemes	7.20
Arabiai Mocca, valódi nemes	4.70
Stambul kávé-keverék	2.30
Congo-tea finom kilója	3.50
Souchong-tea finom	4.-
Családi-tea, extraf.	7.50
Caviar I-ső r. gyöngyön sózott 4 kl. hordókban	4.05
Tengeri rák finom 8 doboz	4.25
Lazac friss, főzve, 8 doboz	4.25
Sardinia à l'huile 18 doboz	4.70
Appetit-Sild pikans. 18 doboz	7.60
Angolna geléében finom, 8 doboz	4.20
Ökörnyelv darabja 1 1/2 kiló, 4 doboz	8.10
Sardella valódi brab. 2 kiló tartalommal	7.50
Matjeshering finom 5 kilós hordókban	2.60
Apró halak füstölve 2 kilós ládácskában	2.50
Jamaikai rum I-ső r. 4 Liter	4.15

640 18-9